

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Румыния Үкіметі арасындағы
Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді бекіту туралы**

Қазақстан Республикасының Заңы 1996 жылғы 22 қараша N 43-І

1996 жылғы 25 сәуірде Бухаресте қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Румыния Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісім бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ
МЕН РУМЫНИЯ ҮКІМЕТІ**

арасындағы

**ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ҮНТАЛАНДЫРУ
ЖӘНЕ ӨЗАРА ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ**

Келісім

Төменде "Уағдаласушы Тараптар" деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Румыния Үкіметі

Уағдаласушы екі Тараптың арасындағы экономикалық ынтымақтастықты нығайту және кеңейту ниетімен,

Уағдаласушы бір Тараптың инвесторлары басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында күрделі қаржыландыруды жүзеге асыруы үшін қолайлы жағдайлар жасау ниетімен,

инвестицияларды ынталандыру және өзара қорғау Уағдаласушы Тараптардың экономикалық дамуына жәрдемдесетінін мойындай отырып,

төмендегі мәселелер туралы уағдаласты:

1 - БАП АЙҚЫНДАМАЛАР

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. "Инвестициялар" термині Уағдаласушы бір Тараптың инвесторлары басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында соның заңдарына сәйкес салатын мүліктік игіліктердің барлық түрлерін және оларды иелену құқықтарын, атап айтқанда, бірақ а й р ы қ ш а е м е с :

- жылжымалы және жылжымайтын мүлік пен соған байланысты басқа да кез-келген мүліктік құқықтарды, соның ішінде кепілдіктерді, аманаттарды, сервитуттарды, и п о т е к а л а р д ы ;

- акцияларды, пай жарналарын, облигацияларды және Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысының заңдарына сәйкес тіркелген кәсіпорындарға, акционерлік қоғамдарға және заң жүзінде танылған өзге де заңды ұйымдарға қатысудың басқа да кез-келген н ы с а н д а р ы н ;

- зайымдарды, несиелерді, нысаналы банк және қаржы салымдарын және инвестицияларды жүзеге асыруға байланысты өзге де ақшалай талаптарды;

- авторлық құқықпен қорғалған объектілерді қоса парасат меншігі объектілерін иелену құқықтарын, патенттерді, тауар белгілерін, қызмет көрсету белгілерін, гудвиллдерді, фирмалық атауларды, өнеркәсіптік үлгілерді, шаруашылық құпиялары м е н " н о у - х а у л а р д ы " ;

- табиғи ресурстарды барлау, өндіру мен пайдалану жөніндегі концессияларды қоса заңға сәйкес концессияларды иелену құқықтарын, сондай-ақ заңмен, келісім-шартпен немесе заңға сәйкес өкімет шешімімен берілген басқа да құқықтарды;

- табыстар мен негізгі борыш төлемдерін және несие келісімдері бойынша төленетін проценттерді кері инвестициялауды білдіреді.

Аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тарап Мемлекетінің

заңдарына және басқа да нормативтік актілеріне сәйкес рұқсат етілген инвестиция нысанының өзгеруі оның инвестиция ретіндегі сипатын өзгертпейді.

2. "Инвестор" термині Уағдаласушы Тараптарға қатысты:

а) Уағдаласушы Тараптың бірінің заңына сәйкес оның азаматтары болып табылатын жеке тұлғаларды;

б) Уағдаласушы Тараптардың бірінің қолданылып жүрген заңдарына сәйкес құрылған кез-келген заңды ұйымды білдіреді.

3. "Табыстар" термині: инвестицияларды жүзеге асыру нәтижесінде және соларға байланысты ақшалай немесе заттай нысанда алынған қаражатты, соның ішінде пайданы, дивидендтерді, кәсіпорынды басқарғаны, техникалық қызмет көрсеткені үшін берілетін сыйақыны және басқа да кез-келген заңды табыстарды білдіреді.

4. "Аумақ" термині:

- Қазақстан Республикасына қатысты - Қазақстан Республикасының мемлекеттік аумағын, соның ішінде еркін экономикалық аймақтарды, халықаралық құқыққа сәйкес Қазақстан Республикасы өзінің егемен құқықтары мен юрисдикциясын жүзеге асырып отырған құрылықтық шельф пен жер қойнауын;

- Румынияға қатысты - Румынияның аумағын, соның ішінде аумақтық теңізді, сондай-ақ Румыния өзінің заңдарына және халықаралық құқыққа сәйкес өзінің егемен құқықтары мен юрисдикциясын жүзеге асырып отырған ерекше экономикалық аймақты білдіреді.

2 - Б А П ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ЫНТАЛАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өзінің аумағында басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторлары жүзеге асыратын инвестицияларды ынталандырып отырады және өзінің заңдарына сәйкес бұл инвестицияларға рұқсат етеді.

2. Егер Уағдаласушы Тараптың бірі өз аумағында инвестициялар салуға келісім берсе, ол өзінің заңдары мен реттемелеріне сәйкес осы инвестицияға байланысты қажетті рұқсаттар, соның ішінде оның тандауы бойынша ұлтына қарамастан басқару және техникалық персоналды жалдау жөнінде құқық береді.

3 - Б А П ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАҒДАЙЫ

1. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы басқа Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестициялары үшін әділетті әрі тең құқықты жағдай жасалуын қамтамасыз етеді және өкімзорлық немесе кемсітушілік шаралар арқылы осы инвестицияларды басқаруға, қызмет істеуіне, пайдалануға немесе иелік етуге қысым ж а с а м а й т ы н б о л а д ы .

2. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы өзінің аумағында инвестицияларға қатысты өзінің төл инвесторларының инвестицияларына немесе үшінші елдердің инвесторларының инвестицияларына жасалатын жағдайдан қолайсыз болмайтын ж а ғ д а й д ы қ а м т а м а с ы з е т е д і .

3. Осы Баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкес жасалатын ең қолайлы жағдай
У а ғ д а л а с у ш ы Т а р а п :

а) еркін сауда аймағына, кеден немесе экономикалық одаққа қатысуына байланысты ;

б) қосарланған салық салуды болғызбау туралы Халықаралық Келісімнің немесе салық салу мәселелері жөніндегі басқа да уағдаластықтардың;

в) шекара маңындағы сауда мәселелері жөніндегі уағдаластықтың негізінде көрсетіп отырған немесе болашақта көрсететін артықшылықтарға қолданылмайды.

4 - Б А П Э К С П Р О П Р И А Ц И Я

1. Уағдаласушы Тараптардың бірінің инвесторларының инвестицияларын реквизициялауға, национализациялауға, экспроприациялауға немесе реквизиция, национализация, экспроприация (бұдан әрі - экспроприация) секілді зардаптары болатын өзге де

шараларға ұшыратуға болмайды, бұған экспроприация қоғамдық мүдделерде жүзеге асырылатын және:

- заңдарда белгіленген тәртіпке сәйкес;

- кемсітусіз;

- бара-бар және тиімді өтемақыны дереу төлей отырып жүргізілетін жағдайлар қосылмайды.

2. Өтемақы экспроприацияланатын инвестицияның экспроприация жүзеге асырылатын сәттің тікелей алдындағы немесе алдағы экспроприация туралы мәлім болардың алдындағы нақты нарықтық құнына, қайсысы бұрын болатынына қарай, тең б о л у ғ а т и і с .

3. Өтемақы Ұлттық банктің қолданылып жүрген проценттік ставкасына сәйкес келетін және аталған Келісімнің осы Бабының 2-тармағында көрсетілген уақыт пен өтемақыны төлеу уақыты арасындағы кезең үшін есептелген проценттерді қамтуы тиіс. Өтемақы инвестиция қай валютада жүзеге асырылса, сол валютада, болмаса, инвестордың келісімімен, кез-келген басқа валютада төленеді. Өтемақы шет елдерге шектеусіз және басы артық кідіріссіз аударылуы тиіс.

5 - Б А П ЗАЛАЛДЫҢ ОРНЫН ТОЛТЫРУ

Басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында соғыстың немесе басқа да қарулы жанжалдың, төтенше жағдайдың, азаматтық қақтығыстардың немесе осындай жағдаяттардың салдарынан инвестицияларына залал келтірілген Уағдаласушы Тараптардың бірінің инвесторларына олардың жоғарыда көрсетілген жағдаяттардың салдарынан шеккен залалының орнын толтыру кезінде өзінің инвесторларына, болмаса үшінші елдердің инвесторларына қатысты қолданылатын жағдайдан қолайсыз болмайтын жағдай жасалады. Бұл сомалар шет елге еркін аударылуы тиіс.

6 - Б А П ИНВЕСТИЦИЯЛАРҒА БАЙЛАНЫСТЫ ТӨЛЕМДЕРДІ АУДАРУ

1. Уағдаласушы Тараптар инвестицияларға байланысты барлық қаражат аударымдары аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тараптың заңдарында белгіленген рәсімге сәйкес еркін және басы артық кідіріссіз жүзеге

асырылатынына кепілдік береді және бұл рәсімде:

- мұндай аударымдарды еркін аударым құқығының өзі бұзылмайтын

болуын ескере отырып рәсімдеу ережелері;

- аударылатын сомадан салықтарды, алымдарды ұстап қалу;

- қарызгерлердің заңды құқықтарын қорғау немесе сотта қараудың барысында шығарылған шешімдердің орындалуын қамтамасыз ету көзделуі мүмкін.

Осы Бапта көрсетілген рәсім әділетті және кемсітпейтіндей болуы тиіс.

Осы Келісімде аударымдар, атап айтқанда, бірақ айрықша емес:

- осы Келісімнің 1-Бабының 3-тармағында айқындалған табыстарды;

- инвестициялар ретінде Уағдаласушы Тараптардың екеуі де таныған зайымдарды өтеуге төленген соманы;

- инвестордың инвестицияларды ішінара немесе толық жоюдан, не сатудан алған сомасын;

- осы Келісімнің 4 және 5-Баптарына сәйкес зиян мен залалдардың өтемақыларын қамтиды.

2. Аударымдар валюта заңдарына сәйкес аударым күні қолданылып отырған бағам бойынша еркін айналыстағы валютамен басы артық кідіріссіз жүзеге асырылады.

7 - БАП

НЕҒҰРЛЫМ ҚОЛАЙЛЫ ЖАҒДАЙ ЖАСАУ ҚАҒИДАТЫ

1. Егер кез келген Уағдаласушы Тараптың заңдарында басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторларына осы Келісімде көзделгеннен неғұрлым қолайлы жағдай жасайтын ереже бар болса, бұл ереже, егер онда неғұрлым қолайлы жағдай бар болса,

осы Келісімдегіден басым болады.

2. Әрбір Уағдаласушы Тарап оның аумағында жүзеге асырылған немесе басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторлары жүзеге асырған инвестициялар бойынша өзіне қабылдап алған кез-келген басқа да міндеттемелерді сақтап отыратын болады.

8 - Б А П
С У Б Р О Г А Ц И Я

Егер Уағдаласушы Тарап немесе ол өкілеттік берген қандай да болсын институт өз Мемлекеті инвесторларының кез-келгеніне инвестицияға байланысты жасалған кепілдік немесе сақтандыру шеңберінде төлемдер төлесе, басқа Уағдаласушы Тарап бірінші Уағдаласушы Тарапқа немесе оның инвесторына инвесторға тән кез-келген құқықтарды немесе талаптарды қайта беруді танитын болады. Инвестордың құқықтарын өздеріне алған Уағдаласушы Тараптың немесе оның қандай да болсын институтының инвестор пайдаланып отырған құқықтарға және, инвестордың осылайша сақтандырылған инвестицияға байланысты міндеттемелеріне қатысты ескертпе жасай отырып, дәл сондай көлемдегі дәл сондай құқықтарды талап етуге құқығы бар.

9 - Б А П

УАҒДАЛАСУШЫ ТАРАПТАР АРАСЫНДАҒЫ ДАУЛАРДЫ ШЕШУ

1. Осы Келісімнің ережелерін пайымдауға және қолдануға қатысты Уағдаласушы Тараптар арасындағы даулар дипломатиялық арналар бойынша шешіліп отырады.

2. Егер Уағдаласушы Тараптар дау шыққан уақыттан кейін алты айдың ішінде келісімге келе алмаса, дау Уағдаласушы Тараптардың кез-келгенінің талап етуі бойынша құрамында үш мүшесі бар төрелік сотқа беріледі. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы бір төрешіден тағайындайды, ал тағайындалған төрешілер Уағдаласушы Тараптардың екеуімен де дипломатиялық қатынастар ұстап отырған үшінші мемлекеттің азаматы болып табылатын төраға сайлайды.

3. Егер Уағдаласушы Тараптардың біреуі төрешіні тағайындамаса және басқа Уағдаласушы Тараптың мұндай тағайындауды екі айдың ішінде өткізуге шақыруымен келіспесе, төрешіні осы Уағдаласушы Тараптың өтініші бойынша Гаага қаласындағы БҰҰ-ның Халықаралық сотының Президенті тағайындайды.

4. Егер екі төреші олар тағайындалған уақыттан бастап екі айдың ішінде төрағаны сайлауға қатысты келісімге келе алмаса, оны Уағдаласушы Тараптардың кез-келгенінің өтініші бойынша Халықаралық соттың Президенті тағайындайды.

5. Егер осы Баптың 3 және 4-тармақтарында көрсетілген жағдайларда Халықаралық соттың Президенті аталған қызметті орындай алмайтын болса, немесе, егер ол Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болып табылса, онда мұндай тағайындауды Вице-президент жүргізеді, ал егер ол да тиісті қызметті орындай алмаса немесе Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болып табылса, онда тағайындауды Уағдаласушы Тараптардың бірде-біреуінің азаматы болып табылмайтын Халықаралық соттың дәрежесі бойынша ең жоғары судьясы жүргізеді.

6. Уағдаласушы Тараптардың арасындағы басқа қаулыларды бұзбастан, төрелік сот өзінің рәсім ережелерін белгілейді. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен шығарады.

7. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы өзінің сот мүшесінің қажетіне жұмсалатын, сондай-ақ өзінің рәсімдегі үлесіне сәйкес шығындарды көтеріп алады, төрағаның қажетіне жұмсалатын шығындар мен өзге де шығындарды Уағдаласушы Тараптар тең б ө л і п ө т е й д і .

8. Соттың шешімдері түпкілікті және Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы үшін м і н д е т т і б о л ы п т а б ы л а д ы .

1 0 - Б А П УАҒДАЛАСУШЫ ТАРАП ПЕН БАСҚА УАҒДАЛАСУШЫ ТАРАПТЫҢ ИНВЕТОРЫ АРАСЫНДАҒЫ ДАУЛАРДЫ ШЕШУ

1. Уағдаласушы Тарап пен басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторы арасындағы инвестицияға қатысты дауды шешу мақсатында мүдделі Тараптар арасында келіссөздер жү р г і з і л е д і .

2. Егер келіссөздер шешімді талап еткен күннен бастап алты айдың ішінде шешуге әкеліп соқтырмаса, Тараптар дауды шешу үшін:

а) аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тараптың құзыреті с о т ы н а ; н е м е с е

б) мемлекеттер мен басқа мемлекеттердің тұлғалары арасындағы инвестициялар жөніндегі дауларды реттеу жөніндегі Келісімде көзделіп, 1965 жылғы 18 наурызда Вашингтонда қол үшін ашылған инвестициялар жөніндегі дауларды реттеуге арналған Халықаралық орталыққа (ICSID); немесе

в) егер Тараптар арасындағы дауда өзгеше келісілмесе, халықаралық сауда құқығы

жөніндегі Біріккен Ұлттар Комиссиясының (UNCITRAL) төрелік ережелері шарттарында шақырылатын Төрелік сотқа бере алады.

3. Әрбір Уағдаласушы Тарап инвестициялар жөніндегі дауларды халықаралық төрелікке беруге келіседі.

4. Төрелік сотта іс қарау немесе төрелік соттың шешімдерін атқару кезінде дауға қатысушы Уағдаласушы Тарап басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторы келтірілген залал үшін сақтандыру негізінде ішінара немесе толық өтемақы алғанын дәлел ретінде алға тартпайды.

11 - БАП ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Уағдаласушы Тараптар халықаралық келісімдердің күшіне енуіне қатысты Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысының ұлттық заңдарында көзделген құқықтық рәсімдердің орындалуы туралы ноталар алмасады.

Осы Келісім Уағдаласушы Тараптар өзара ноталар алмасқан уақыттан бастап 30 күннен соң күшіне енеді.

2. Осы Келісім күшіне енгеннен кейін 10 (он) жыл бойы күшінде болады және оның қолданылу күші осы Баптың 6-тармағына сәйкес тоқтатылмайынша күшінде бола береді.

3. Осы Келісімнің ережелері, ол күшіне енген сәттен бастап, 1991 жылдың 16 желтоқсанынан бастап (Қазақстан Республикасының тәуелсіздік алуы) жүзеге асырылған инвестицияларға қолданылады.

Солай бірге Келісім ол күшіне енгенге дейін туындаған дауларға қолданылмайтын болады.

4. Осы Келісім қолданылу күшін тоқтатқанға дейін жүзеге асырылған инвестицияларға қатысты осы Келісімнің бұның алдындағы барлық Баптарының ережелері ол қолданылу күшін тоқтатқан уақыттан бастап 10 (он) жыл бойы күшінде қала береді.

5. Осы Келісімге Тараптар арасындағы жазбаша келісім бойынша түзетулер енгізілуі мүмкін. Егер Тараптардың әрқайсысы олар осы Баптың 1-тармағында көзделген рәсімге сәйкес осындай түзетуді күшіне енгізуге кедергі келтірген өз

рәсімдерінің барлығын реттегенін басқа Тарапқа хабарлаған болса, кез-келген түзету
к ү ш і н е е н у і т и і с .

6. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы басқа Уағдаласушы Тарапты алғашқы
тоғыз жыл өткен соң немесе содан кейінгі кез-келген уақытта осы Келісімнің
қолданылу күшіне тоқтату туралы күшінде болу мерзімінің аяқталуынан бір жыл
бұрын жазбаша хабардар ете алады.

Егер Келісімнің қолданылу күшін тоқтату туралы ресми нота
хабарланбаса, Келісім жаңартылды деп есептеледі.

Осыны куәландыру ретінде біздер, тиісті өкілеттігі бар өкілдер
осы Келісімге қол қойдық.

1996 жылғы "25" сәуірде Бухарест қаласында әрқайсысы қазақ,
румын және орыс тілдерінде екі түпнұсқа дана етіп жасалды, бұл орайда
барлық мәтіндердің күші бірдей.

Осы Келісімнің ережелерін пайымдауда алшақтық пайда болған
жағдайда Келісімнің орыс тіліндегі мәтіні басым болады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН

РУМЫНИЯНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН